

Aluehallintoviraston päätös valvonta-asiassa / MV

VD/9320/05.02.00/2022

SP/HN-N

Etelä-Suomen aluehallintovirasto on antanut 8.11.2022 päätöksen Vantaan kaupunkia koskevassa lastensuojelun määräaikojen valtakunnallista valvontaa koskevassa asiassa. Päätös on annettu koskien tiedonkeruujaksoa 1.10.2021-31.3.2022. Terveyden ja hyvinvoinnin laitos pyytää kunnilta ja kuntayhtymiltä kaksi kertaa kalenterivuodessa tiedot lastensuojelulaissa säädettyjen määräaikojen noudattamisesta. Vantaan kaupungin antamat vastaukset on siirretty aluehallintovirastolle käsiteltäväksi sosiaalihuoltolain mukaisena valvonta-asiana, koska vastausten mukaan laissa säädetty määräajat ovat ylittyneet.

Päätöksessä aluehallintovirasto on antanut Vantaan kaupungin sosiaali- ja terveyslautakunnalle vakavan huomautuksen lastensuojelulaissa säädettyjen määräaikojen laiminlyönnistä. Tarkastelujaksolla palvelutarpeen arvioinnin aloituksista 18,8 % (350 kpl) on ylittänyt seitsemän arkipäivän määräajan ja palvelutarpeen arvioinnin valmistuminen on ylittänyt 3 kuukauden määräajan 27,2 %:ssa (386kpl) arvioinneista.

Aluehallintovirasto on pyytänyt Vantaan kaupungilta kirjallista selvitystä määräaikojen ylittämisestä elokuussa 2022. Vantaan kaupungin antaman selvityksen mukaan syinä ylityksiin ovat olleet korona-aikainen lastensuojeluilmoitusten määrän kasvu, palvelutarpeen kasvu ja peruspalvelujen ruuhkautuminen. Ylityksiin on vaikuttanut myös henkilöstövaje ja henkilöstön vaihtuvuus erityisesti sosiaalityöntekijöiden osalta. Sosiaalityöntekijän vakansseja on ollut tyhjänä ja samanaikaisesti muutamia työntekijöitä on ollut pitkillä sairauslomilla eikä heille ole saatu sijaisia.

Aluehallintovirasto toteaa niin käsittelyssä olevaan tarkastelujaksoon kuin edelliseen jaksoon saatujen selvitysten perusteella, että henkilöstövaje on ollut Vantaan lapsiperheiden sosiaalityön yksikössä pitkäaikainen. Huolimatta siitä, että Vantaan kaupunki on lisännyt vakansseja runsaasti vuonna 2020 lisääntyneen palvelutarpeen perusteella, on erityisesti sosiaalityöntekijävaje ollut selvitysten mukaan syynä lakisääteisten määräaikojen ylityksille. Aluehallintovirasto toteaa myös, että Vantaan kaupungin kehittämistoimet ovat olleet niin organisaatiomuutoksen, laadullisen kehittämisen kuin henkilöstöresurssin lisäämisen suhteen varsin laajat vuosina 2020–2021. Muutosta määräaikojen ylityksiin ei kuitenkaan näillä toimilla ole saatu, koska määräaikojen ylitykset ovat edelleen moitittavan suuria ja edelliseltä tarkastelujaksolta lähes kolminkertaistuneet palvelutarpeen arviointien valmistumisen osalta.

Aluehallintovirasto toteaa, että lastensuojelulaissa säädetty käsittelyajat ovat kuntaa sitovia, niiden noudattamatta jättäminen on lainvastaista eikä niistä ole laissa säädetty poikkeuksia. Siksi kunnan on kohdennettava voimavarojaan ja resursseja siten, että lastensuojeluasiat voidaan kaikissa tilanteissa käsitellä viivytyksettä ja lakia noudattaen. Viranomaisen on varattava lakisääteisiin tehtäviinsä riittävät henkilöresurssit ja taloudelliset voimavarat.

Aluehallintovirasto on antanut Vantaan sosiaali- ja terveyslautakunnalle aikaisemmin huomautuksia määräaikojen ylityksistä. Kolmessa viimeisimmässä määräaikavalvontoja koskevassa selvityksessään Vantaan kaupunki on todennut, että sosiaali- ja terveyslautakunta seuraa säännöllisesti kehittämistoimenpiteiden sekä lakisääteisten määräaikojen toteutumista, mm ilmoitusten määrää, määräajoissa pysymistä ja vakanssien täyttöastetta. Lisäksi kyseisissä selvityksissä on tuotu vuosittain esiin, että Vantaan perhepalveluissa saadaan lakisääteiset määräajat lainmukaisiksi aina kyseisen vuoden loppuun.

Aluehallintovirasto toteaa, että aiemmin annettu hallinnollinen ohjaus huomioiden on ilmeistä, etteivät Vantaan sosiaali- ja terveyslautakunnan seuranta ja toimenpiteet ole olleet riittäviä tilanteen korjaamiseksi ja lain säädösten noudattamiseksi. Aluehallintovirasto antaa vakavan huomautuksen Vantaan kaupungin sosiaali- ja terveyslautakunnalle lastensuojelulain mukaisten määräaikojen vakavasta laiminlyönnistä. Aluehallintovirasto kehottaa Vantaan kaupunkia laittamaan lapsiperheiden palvelujen henkilöstötilanteen viipymättä kuntoon.

Aluehallintovirasto saattaa päätöksen tulevan hyvinvointialueen tietoon omavalvonnan valmistelussa ja omavalvonnassa huomioitavaksi.

Sosiaali- ja terveyslautakunta 12.12.2022 § 7

Perhe- ja sosiaalipalvelujen johtajan esitys:

Päätetään merkitä asia tiedoksi.

Päätös:

Esitys hyväksyttiin.

Liitteet:

- Aluehallintoviraston päätös 8.11.2022

Täytäntöönpano: -

Muutoksenhakuohje: 3. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

Mirja Varis, va. perhe- ja sosiaalipalvelujen johtaja, puh. 050 3036691

Hanna Nummelin-Niemi, asiantuntija, puh. 040 830 9073

(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)